

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 0650-00/12-5
Ljubljana, 4. 4. 2013

Osnutek

Z a p i s n i k

**5. seje Državnega sveta Republike Slovenije,
ki je bila v sredo, 27. 2. 2013**

Predsednik je pričel 5. sejo Državnega sveta Republike Slovenije, ki jo je sklical na podlagi 53. člena Zakona o Državnem svetu in prvega odstavka 30. člena Poslovnika Državnega sveta Republike Slovenije.

Seja se je začela ob 13. in zaključila ob 17.38 uri.

Opravičili so se:

- mag. Darija Kuzmanič Korva
- Milan Ozimič
- Matjaž Švagan
- Branimir Štrukelj
- Oskar Komac.

Na sejo so bili vabljeni:

- Rihard Braniselj, poslanec Državnega zbora (k 3., 5., 6., 7. in 8. točki dnevnega reda),
- Zvone Černač, minister za pravosodje in javno upravo, ki opravlja tekoče posle (k 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. točki dnevnega reda),
- Jani Möderndorfer, poslanec Državnega zbora (k 4. in 9. točki dnevnega reda),
- mag. Katarina Hočevar, poslanka Državnega zbora (k razširitveni točki dnevnega reda).

Seje so se udeležili:

- dr. Roman Lavtar, sekretar, Služba za lokalno samoupravo, Ministrstvo za pravosodje in javno upravo (k 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. točki dnevnega reda),
- Štefka Korade Purg, vodja Sektorja za organizacijo javnega sektorja ter za uslužbenški sistem, Ministrstvo za pravosodje in javno upravo (k 3., 4., 5. in 6. točki dnevnega reda),
- Anja Anezljc, Sektor za organizacijo javnega sektorja ter za uslužbenški sistem, Ministrstvo za pravosodje in javno upravo (k 3., 4., 5. in 6. točki dnevnega reda),
- mag. Katarina Hočevar (k razširitveni točki dnevnega reda).

* * *

O sklicu seje je predsednik obvestil predsednika Državnega zbora Republike Slovenije gospoda Janka Vebra in predsednika Vlade Republike Slovenije, ki opravlja tekoče posle gospoda Janeza Janšo.

S sklicem 13. 3. 2013 so državne svetnice in svetniki prejeli predlog dnevnega reda, ki je bil naslednji:

1. Odobritev zapisnika 4. seje Državnega sveta Republike Slovenije
Odobritev zapisnika 1. izredne seje Državnega sveta Republike Slovenije
2. Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov
3. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v Državni zbor – druga obravnava (ZVDZ-C), EPA 977-VI
4. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v Državni zbor – druga obravnava (ZVDZ-D), EPA 988-VI
5. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poslancih – druga obravnava (ZPos-F), EPA 978-VI
6. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah predsednika republike – druga obravnava (ZVPR-A), EPA 980-VI
7. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (ZLV-J) - druga obravnava, EPA 981-VI
8. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-S) - druga obravnava, EPA 982-VI
9. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-T) - druga obravnava, EPA 987-VI
10. Uresničevanje Zakona o dopolnitvi Zakona o funkcionarjih v državnih organih (ZFDO-F)
11. Obvestilo o začetku kazenskega postopka zoper državnega svetnika Franca Kanglerja (Številka I Kpr 93865/2010 dne 28.2.2013)
12. Obvestilo o začetku kazenskega postopka zoper državnega svetnika Franca Kanglerja (Številka I Kpr 35003/2011 dne 28.2.2013)

RAZŠIRITEV

Na predlog Komisije za državno ureditev (6. seje), je predsednik predlagal da se dnevni red seje razširi z naslednjo točko:

- **Obravnava delovnega osnutka predloga ustavnega zakona o spremembah 90., 97. in 99. člena Ustave, EPA620-VI**

Predlagana razširitev je bila sprejeta (24 državnih svetnikov je prijavilo prisotnost, 22 jih je glasovalo za, 1 pa je bil proti).

RAZŠIRITEV

Na predlog Mandatno-imunitetne komisije (3. seje), je predsednik predlagal da se dnevni red seje razširi z naslednjo točko:

- **Obvestilo o začetku kazenskega postopka zoper državnega svetnika Franca Kanglerja (Številka I Kpr 35604/2012 dne 13. 3. 2013) * RAZŠIRITEV**

Predlagana razširitev je bila sprejeta (28 državnih svetnikov je prijavilo prisotnost, 27 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

Glede na predlagani razširitvi je predsednik predlagal v sprejem naslednji

DNEVNI RED:

1. Odobritev zapisnika 4. seje Državnega sveta Republike Slovenije
Odobritev zapisnika 1. izredne seje Državnega sveta Republike Slovenije
2. Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov
3. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v Državni zbor – druga obravnava (ZVDZ-C), EPA 977-VI
4. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v Državni zbor – druga obravnava (ZVDZ-D), EPA 988-VI
5. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poslancih – druga obravnava (ZPos-F), EPA 978-VI
6. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah predsednika republike – druga obravnava (ZVPR-A), EPA 980-VI
7. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (ZLV-J) - druga obravnava, EPA 981-VI
8. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-S) - druga obravnava, EPA 982-VI
9. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-T) - druga obravnava, EPA 987-VI
10. Uresničevanje Zakona o dopolnitvi Zakona o funkcionarjih v državnih organih (ZFDO-F)
11. Obvestilo o začetku kazenskega postopka zoper državnega svetnika Franca Kanglerja (Številka I Kpr 93865/2010 dne 28.2.2013)
12. Obvestilo o začetku kazenskega postopka zoper državnega svetnika Franca Kanglerja (Številka I Kpr 35003/2011 dne 28.2.2013)
13. Obvestilo o začetku kazenskega postopka zoper državnega svetnika Franca Kanglerja (Številka I Kpr 35604/2012 dne 13.3.2013) * RAZŠIRITEV
14. Obravnava delovnega osnutka predloga ustavnega zakona o spremembah 90., 97. in 99. člena Ustave, EPA 620-VI * RAZŠIRITEV

Predlagan dnevni red je bil sprejet (27 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 27 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

1. točka dnevnega reda

- Odobritev zapisnika 4. seje Državnega sveta

Osnutek zapisnika 4. seje Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 15.3.2013.

Ker predsednik ni prejel pisnih pripomb na osnutek zapisnika, je predlagal, da se o njem glasuje.

Zapisnik 4. seje je bil sprejet (28 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 28 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

- Odobritev zapisnika 1. izredne seje Državnega sveta

Osnutek zapisnika 1. izredne seje Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 15.3.2013.

Ker predsednik ni prejel pisnih pripomb na osnutek zapisnika, je predlagal, da se o njem glasuje.

Zapisnik 1. izredne seje je bil sprejet (27 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 27 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

2. točka dnevnega reda:

- Pobude in vprašanja državne svetnice in svetnikov

Po elektronski pošti 15. 3. 2013 in na klop so državne svetnice in svetniki prejeli vprašnji državnega svetnika mag. Steva Ščavničarja v zvezi z načinom sprejemanja Letnega programa športa 2013. Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 15. 3. 2013 in na klop.

Predsednik je predlagal, da Državni svet sprejme naslednji s k l e p:

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 20. 3. 2013, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10), obravnaval vprašnji državnega svetnika mag. Steva Ščavničarja v zvezi z načinom sprejemanja Letnega programa športa 2013 in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira vprašnji državnega svetnika mag. Steva Ščavničarja in predlaga Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, da vprašnji preuči in nanju odgovori.

Vprašnji državnega svetnika mag. Steva Ščavničarja se glasita:

1. Na katerih podlagah je Vlada (na 46. seji 24. januarja 2013) sprejela Letni program športa 2013 (LPŠ)?
2. Ali je Vlada ravnala zakonito, glede na to, da ji Zakon o športu nalaga sprejemanje LPŠ na podlagi Nacionalnega programa športa (NPŠ), ki pa ga Državni zbor za to obdobje še ni niti obravnaval in ne sprejel?

Obrazložitev:

Zakon o športu v 5. členu določa, da se način uresničevanja javnega interesa v športu opredeli z Nacionalnim programom športa (NPŠ), v 6. členu opredeli vsebino NPŠ, v 7. členu pa določa, da se izvajanje NPŠ določi z letnim programom.

Vlada in pristojna telesa niso obravnavala analize NPŠ za obdobje 2000 - 2010, kar bi z izhodišči in strokovnimi predlogi lahko bila osnova za pripravo osnutka NPŠ za obdobje 2013 - 2020. To je pomembno zaradi novih razvojnih dokumentov RS za obdobje, ki se pokriva z EU Novo finančno perspektivo 2013 - 2020, ki zadevne infrastrukture še ne obravnava.

Nadalje je za splošni razvoj moteča praksa pristojnih ministrstev za šolstvo in šport, ki letni razpis za dejavnost, ki je prvenstveno namenjena izvajalcem (društvom, zvezam), združujejo z investicijami v šport, kjer pa so glavni akterji lokalne skupnosti. Takšni razpisi niso razvojno naravnani, niti ne omogočajo izenačitve pogojev bivanja (regijska razvitost).

Nadalje ugotavljamo, da je MIZKŠ gradivo LPŠ 2013 posredovala Strokovnemu svetu RS za šport, ki ga je na 4. korespondenčni seji obravnaval in 4. 1. 2013 tudi potrdil. Podobno rutinsko je seznanjanje z gradivom predstavnikov civilne družbe, OKS, ne pa lokalnih skupnosti.

MIZKŠ, Direktorat za investicije, je namreč šele 3. 12. 2012 lokalne skupnosti pozval k ugotavljanju interesa (Načrtovanje investicij v športno infrastrukturo - poizvedba), na kar so bile vse lokalne skupnosti nepripravljene. Poizvedba je vse prej kot strokovna ter brez določenega roka ni mogla biti meritorna. Glede na tedaj že pripravljeno gradivo (LPŠ 2013) pa je moč soditi, da avtor ni imel resnega namena.

Zato menim, da je gradivo MIZKŠ, na osnovi katerega so bila pridobljena mnenja, nerazvojno naravnano in zato vsaj v infrastrukturnem delu tudi brez meril, ki bi bila v omogočila izenačevanje bivalnih pogojev državljanek in državljanov. Gradivo ne omogoča, objektivnega pregleda stanja v osnovnem šolstvu. To pa je osnova za izgradnjo primarnih točk infrastrukturne mreže v športu, ki je bila prva oporna točka v NPŠ do 2010.

Istočasno ugotavljam, da je stanje v fundusu šolstva (osnovnega, srednjega) slabo in potrebno sistematske prenove. Ker gre pri osnovni športni infrastrukturi za malenkostno nadgradnjo v športni standard (večnamenske osrednje krajevne dvorane, športna in otroška igrišča, šolski vrtovi, prometna ureditev šol itd) menim, da je nujno treba izvesti ustrezne strokovne analize ter se sektorsko pripraviti za črpanje EU sredstev.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, da vprašanji preuči in v skladu s četrnim odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) nanju v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (30 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 30 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

- - -

Po elektronski pošti 19. 3. 2013 in na klop so državne svetnice in svetniki prejeli vprašanji državnega svetnika Jerneja Verbiča v zvezi s preходом meje po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo. Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 19. 3. 2013 in na klop.

Predlagatelj vprašanj Jernej Verbič je podal kratko obrazložitev.

Predsednik je predlagal, da Državni svet sprejme naslednji s k l e p:

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 20. 3. 2013, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10), obravnaval vprašanji državnega svetnika Jerneja Verbiča v zvezi s preходом meje po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira vprašanji državnega svetnika Jerneja Verbiča in predlaga Ministrstvu za zunanje zadeve in Ministrstvu za notranje zadeve in javno upravo, da vprašanji preučita in nanju odgovorita.

Vprašanji državnega svetnika Jerneja Verbiča se glasita:

1. Ali bodo državljani Ruske federacije, ki bodo vstopali v Republiko Hrvaško po 1. 7. 2013, potrebovali dodatno vizo za vstop v Slovenijo ali bo prost pretok ljudi?
2. Ali bo kdorkoli, ki bo vstopil v Republiko Hrvaško, lahko prosto prečkal slovensko – hrvaško mejo, čeprav bo kontrola oseb na meji?

Obrazložitev:

Slovenija je ena od zelo znanih turističnih destinacij sodobnega sveta. Turistična gibanja v načelu ne poznajo državnih meja, a kljub temu ta turistični tok omejujejo razna dovoljenja (npr. vizumi, itd).

Slovenijo vsako leto obišče ogromno turistov-popotnikov, ki prihajajo iz držav, s katerimi Slovenija nima odpravljenih vizumov. Naša dežela je prepletena z mnogimi kulturnimi znamenitostmi. Naj naštejemo samo nekatere: npr. Blejski in Ljubljanski grad, Postojnska jama s predjamskim gradom in ostalimi jamami na področju Notranjske, Lipica, grad Snežnik, Cerkniško jezero in še bi lahko naštevali.

Našo sosednjo Republiko Hrvaško, ki vstopa v EU, obišče veliko turistov tekom celega leta (npr. Istra, Plitvička jezera, Dubrovnik, Slapovi Krke, itd). Mnogi med njimi, še posebej gostje, ki se nahajajo v Istri, bi želeli na obisk v Slovenijo (npr. od Poreča do Lipice je dobrih 70 km; do Postojnske jame dobrih 100 km; do Ljubljane 150 km), a za to je potrebna viza. Zakaj ne bi to uredili tako, da lahko nekaj 10.000 ali celo 100.000 turistov obišče tudi Slovenijo, ker so v bližini naše država (npr. od Benetk do Slovenije je 170 km).

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za zunanje zadeve in Ministrstvu za notranje zadeve in javno upravo, da vprašanji preučita in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) nanju v roku 30 dni odgovorita.

Predlog sklepa je bil sprejet (32 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 33 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

- - -

Po elektronski pošti 19. 3. 2013 in na klop so državne svetnice in svetniki prejeli vprašanja državnega svetnika Branka Šumenjaka v zvezi z zmanjševanjem števila zaposlenih v javni upravi in posledično ukinjanju uradov po občinah. Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 19. 3. 2013 in na klop.

Razpravljal je Drago Ščernjavič.

Predsednik je predlagal, da Državni svet sprejme naslednji sklep:

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 20. 3. 2013, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10), obravnaval vprašanja državnega svetnika Branka Šumenjaka v zvezi z zmanjševanjem števila zaposlenih v javni upravi in posledično ukinjanju uradov po občinah in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira vprašanja državnega svetnika Branka Šumenjaka in predlaga Vladi Republike Slovenije, da vprašanja preuči in na njih odgovori.

Vprašanja državnega svetnika Branka Šumenjaka se glasijo:

3. Za koliko in v kakšnih rokih se predvideva zmanjšanje zaposlenih v javni upravi in kaj to pomeni za občane in posamezne urade oziroma službe na območju občin?
4. Ali in kdaj se predvideva ukinjanje izpostav davčnih uradov po občinah? Posebej me zanima odgovor za Občino Ormož.
5. Ali in kdaj se predvideva ukinjanje izpostav oziroma pisarn Geodetske uprave Republike Slovenije po občinah? Ali in če da, kdaj se to predvideva za Občino Ormož?
6. Ali se predvideva tudi ukinitve ali krčenje inšpekcijskih služb?

Obrazložitev:

Od posameznih državnih uslužbencev po uradih v občinah, pa tudi v medijih, je zaznati, da se pripravlja splošno zmanjševanje števila javnih uslužbencev in s tem tudi zaposlenih na posameznih državnih uradih po občinah oziroma celo njihovo ukinjanje. Tako zaposleni na Geodetski upravi Republike Slovenije zatrjujejo, da se predvideva ukinitve nekaterih izpostav oziroma pisarn po občinah. Ukinitve naj bi doletela tudi pisarno v Občini Ormož.

Podobno je zaznati tudi med zaposlenimi na izpostavah davčnih uradov po občinah. Enaka usoda je že doletela krajevne urade, ki so bili kot dober servis občanom, kljub nasprotovanju občin in občanov, ukinjeni pred časom.

Nič pa se o krčenju ne govori na področju inšpekcijskih služb. Primer sta dva kmetijska inšpektorja s sedežem v Ormožu. Ker občane zanima, kaj delata, bi prosil za podatke, koliko zadev in kakšne upravne postopke sta v letih 2011 in 2012 opravila, rešila ali končala ter kakšen je bil učinek tega dela.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije, da vprašanja preuči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) na njih v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (34 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 33 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

- - -

Po elektronski pošti 19. 3. 2013 in na klop so državne svetnice in svetniki prejeli zahtevo državnega svetnika dr. Zorana Božiča za dopolnitev odgovora Vlade Republike Slovenije na pobudo za spremembo 6. člena Ustave Republike Slovenije. Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 19. 3. 2013 in na klop.

Predlagatelj zahteve za dopolnitev odgovora dr. Zoran Božič je podal kratko obrazložitev.

Predsednik je predlagal, da Državni svet sprejme naslednji s k l e p:

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 20. 3. 2013, v skladu s petim odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10), obravnaval zahtevo državnega svetnika dr. Zorana Božiča za dopolnitev odgovora Vlade Republike Slovenije na pobudo za spremembo 6. člena Ustave Republike Slovenije in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira zahtevo državnega svetnika dr. Zorana Božiča za dopolnitev odgovora na pobudo za spremembo 6. člena Ustave Republike Slovenije in predlaga Vladi Republike Slovenije, da odgovor dopolni.

Pobuda državnega svetnika dr. Zorana Božiča se je glasila:

Spremeni naj se četrti odstavek 6. člena Ustave Republike Slovenije tako, da bi se po novem glasil: »Himna Slovenije je sedma kitica pesmi Franceta Prešerna »Zdravljica« (različica iz prve objave leta 1848), na melodijo iz zborovske istoimenske pesmi skladatelja Stanka Premrla.«.

Obrazložitev:

Državni svet je Pobudo za spremembo 6. člena Ustave Republike Slovenije sprejel na 3. seji 23. 1. 2013 in jo naslovil na Vlado Republike Slovenije. Državni svet je odgovor Vlade Republike Slovenije, v katerem slednja pobudo ocenjuje kot neprimerno, prejel 14. 3. 2013.

Odgovor Vlade Republike Slovenije ni zadovoljiv, saj je glede na vsebino pobude zelo skop, negativno stališče pa ni v zadostni meri objektivno utemeljeno. Na to med drugim kaže tudi neutemeljeno predvidevanje Vlade, da bi pobuda sprožila »ideološko obračunavanje«, kljub temu, da je bil osnovni namen pobude zgolj odpreti širšo strokovno razpravo o razrešitvi izpostavljene problematike.

S pobudo Državni svet Republike Slovenije poziva kvalificirane predlagatelje sprememb ustave k vložitvi predloga za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 331/1991, 42/1997, 66/2000, 24/2003, 69/2004, 69/2004, 69/2004, 68/2006; v nadaljevanju Ustava RS), s katerim bi se:

1. natančneje določila slovenska državna himna,
2. uskladila vsebina 6. člena Ustave RS in 5. člena Zakona o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije ter o slovenski narodni zastavi (Uradni list RS, št. 67/1994 in 14/1999 Odl.US: U-I-296/94) ter
3. jasneje definirala pravna podlaga za izvajanje državne himne na javnih prireditvah.

Ad 1):

Določilo četrtega odstavka 6. člena Ustave RS, ki se glasi "Himna Slovenije je Zdravljica", ima naslednje pomanjkljivosti:

- a) ne določa jasno, za čigavo pesem Zdravljica gre, saj so pesmi z istim naslovom nastajale pred Zdravljico Franceta Prešerna in po njej;
- b) ne določa, za katero različico Prešernove pesmi gre, saj sta se v javni rabi doslej pojavljali tako različica prof. dr. Antona Slodnjaka ("Spet trte so rodile" – cenzurno revizijski rokopis Poezij) kot različica prof. dr. Janka Kosa ("Prijatli, odrodile" – prvi natis pesmi leta 1848);

- c) ne določa melodije himne, ki je po prepričanju nekaterih celo pomembnejša kot besedilo in
- d) ne določa, katere kitice osem-kitične Prešernove pesmi Zdravljica se izvajajo kot himna, glede na to, da je na državnih proslavah in drugih prireditvah, z vidika potrebnega časa za izvedbo, neprimerno izvajanje vseh osmih kitic (primerjalno: italijanska himna ima pet kitic, poje se prva z refrenom; avstrijska himna ima tri kitice; francoska himna ima sedem kitic, pojeta se prva in šesta; nemška himna ima po združitvi samo eno kitico; britanska himna ima šest kitic, pojeta se prvi dve; ruska himna ima tri kitice z refrenom; madžarska himna ima osem kitic, poje se prva; hrvaška himna ima štiri kitice; srbska himna ima osem kitic, pojeta pa se prvi dve).

Ad 2):

Četrti odstavek 6. člena Ustave RS se glasi »Himna Slovenije je Zdravljica.«, uporabo himne pa ureja tudi 5. člen Zakona o grbu, zastavi in himni RS ter o slovenski narodni zastavi, ki se glasi »Himna je sedma kitica pesmi Franceta Prešerna »Zdravljica«, na melodijo iz zborovske istoimenske skladbe skladatelja Stanka Premrla.«. Omenjeni zakon sicer himno določa natančneje kot Ustava RS, a še vedno ne dovolj natančno, saj je Prešernova pesem obsegala najprej devet, za tem sedem in nazadnje osem kitic. Zato je pomembno, da se že v Ustavi RS jasno določi, da gre za različico iz prve objave leta 1848, posledično pa se lahko v skladu s tem dopolni tudi zakonska dikcija.

Ad 3):

Dosedanje pobude za spremembo izvajanja Zdravljice kot slovenske himne

Dve desetletji po osamosvojitvi skoraj nihče ni problematiziral javne rabe, po kateri se je kot slovenska državna himna izvajala sedma kitica Prešernove Zdravljice, nato pa je slovenski pisatelj Boris Pahor leta 2010 predlagal dopolnitev izvajanja z delom druge kitice, na podlagi mnenja, da sedma kitica v nasprotju z drugimi državnimi himnami povečuje samo internacionalizem, ne izraža pa domoljubnih čustev. Posledično je bil 19. 4. 2011 v zakonodajno proceduro vložen Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije ter o slovenski narodni zastavi (predlagatelj skupina poslank in poslancev, prvopodpisani Jože Tanko). Predlagana je bila dopolnitev 5. člena zakona, na podlagi katere naj bi se himna na državnih slovesnostih ob državnih praznikih RS izvajala v celoti, ob drugih priložnostih pa bi se lahko uporabila tudi v skrajšani obliki, ki bi obsegala drugo in sedmo kitico pesmi. Po opravljeni splošni razpravi Državni zbor Republike Slovenije na 29. seji 15. 6. 2011 sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, ni sprejel.

Nedorečena raba himne v letu 2012

Ob lanskem dnevu državnosti so se na državni proslavi izvajale štiri kitice Zdravljice, ob dnevu samostojnosti in enotnosti pa druga (kot recitacija) in sedma, ki je bila zapeta z glasbeno spremljavo. Pri tem so bila mnenja o sprejemljivosti posamezne izvedbe deljena – glede na obstoječo pravno ureditev naj bi bilo po eni strani dodajanje kitic v nasprotju z Zakonom o himni, po drugi pa naj bi bilo izvajanje samo sedme kitice v nasprotju z Ustavo RS.

Vsebinska neprimernost druge kitice Zdravljice

Druga kitica Zdravljice ni najbolj primerna kot del sodobne slovenske himne, saj poleg slovenstva povečuje deželo Kranjsko in slovanske narode (Žigon 1922, Slodnjak 1946, Z. Božič 1996, D. Božič 2010). Če bi že dodajali kakšno kitico, bi bila morebiti najprimernejša peta kitica Zdravljice ("Bog živi vas, Slovenke"), s katero bi v himno, v skladu z ustavno enakopravnostjo spolov, vključili tudi ženske.

Popolna sporočilna ustreznost sedme kitice Zdravljice

Sedma kitica poleg ideje internacionalizma izraža tudi domoljubje. Pesnik si želi take prihodnosti, ko "rojak prost bo vsak" (rojak v tem primeru pomeni tudi Slovenec, kar dokazuje tretja kitica pesmi, ki govori o sovražnikih našega, tj. slovenskega *rodu*). Sedma kitica Zdravljice torej poleg želje po miru na svetu in po tvornem sožitju med narodi izraža tudi zahtevo po svobodi slovenskega naroda.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije, da pobudo ponovno preuči in nanjo v skladu s četrnim odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (34 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 28 jih je glasovalo za, 3 pa so bili proti).

- - -

Po elektronski pošti 15. 3. 2013 in na klop so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Vlade Republike Slovenije na pobudo državnega svetnika dr. Zorana Božiča za spremembo 6. člena Ustave Republike Slovenije.

- - -

Po elektronski pošti 15. 3. 2013 in na klop so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Ministrstva za infrastrukturo in prostor na vprašanja državnega svetnika Branka Šumenjaka glede gradnje hitre ceste Ormož – Slovenska Bistrica.

- - -

Po elektronski pošti 11. 3. 2013 in na klop so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Ministrstva za kmetijstvo in okolje na vprašanja državnega svetnika Draga Žure v zvezi z okoljevarstvenim dovoljenjem.

- - -

Za vprašanja in pobude, na katera po preteku 30-dnevnega roka še nismo prejeli odgovorov, bomo posredovali urgence na pristojna ministrstva oziroma organe.

3., 5. in 6. točka dnevnega reda:

Glede na vsebinsko podobno materijo, ki jo obravnavajo predlogi zakonov, je predsednik predlagal, da se opravi predstavitev in razpravo o predlogih zakonov skupaj, glasovanje o predlogu mnenj k predlaganim zakonom pa je bilo izvedeno ločeno.

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v Državni zbor – druga obravnava (ZVDZ-C), EPA 977-VI

Predlog zakona je objavljen na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu z dne 7.2.2013 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem. Mnenje Vlade z dne 28. 2. 2013 so prav tako prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Stališče Interesne skupine lokalnih interesov so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

- **Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poslancih – druga obravnavna (ZPos-F), EPA 978-VI**

Predlog zakona je objavljen na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu z dne 7.2.2013 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem. Mnenje Vlade z dne 28. 2. 2013 so prav tako prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Stališče Interesne skupine lokalnih interesov so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

- **Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah predsednika republike – druga obravnavna (ZVPR-A), EPA 980-VI**

Predlog zakona je objavljen na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu z dne 7.2.2013 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem. Mnenje Vlade z dne 28. 2. 2013 so prav tako prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predloge zakonov je obravnavala Komisija za državno ureditev. Poročilo komisije k predlogom zakonov so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop.

Predloge mnenj Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop.

Stališče Interesne skupine lokalnih interesov so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Predstavnica Ministrstva za pravosodje in javno upravo Štefka Korade Purg, vodja Sektorja za organizacijo javnega sektorja ter za uslužbenski sistem, je predstavila predloge zakonov.

Poročevalec Komisije za državno ureditev Rajko Fajt je pojasnil stališče komisije.

V razpravi so sodelovali: Jernej Verbič, Miloš Pohole in Branko Šumenjak.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v Državni zbor – druga obravnavna (ZVDZ-C), EPA 977-VI:

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 20. 3. 2013, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v Državni zbor – druga obravnavna (ZVDZ-C)

Državni svet **ne podpira** predlog zakona.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v Državni zbor, EPA 977-VI, Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poslancih, EPA 978-VI, Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah predsednika republike, EPA 980-VI, urejajo isto družbeno razmerje in so bili vloženi istočasno v zakonodajni postopek. Predlogi zakonov so dobili podporo prve obravnave Državnega zbora na 11. seji, dne 7. marca 2013.

Istočasno z zgoraj navedenimi zakoni je bil v zakonodajni postopek vložen tudi Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Državnem svetu EPA 979-VI, ki v Državnem zboru v prvi obravnavi ni dobil zadostne podpore, s čimer se je zakonodajni postopek končal.

Namen predlaganih rešitev je z vidika integritete zaostri pogoje za nastop funkcije poslancev in drugih funkcionarjev ter skupaj s predlaganimi spremembami drugih zakonov te pogoje izenačiti tudi za nastop funkcije predsednika republike, predsednika vlade, ministrov, državnih sekretarjev, županov in občinskih svetnikov. Za vse naštetih funkcionarje predlogi sprememb zakonov določajo iste vstopne pogoje.

Državni svet podpira prizadevanja v smeri krepitve pravne države in temeljno zaupanje državljanov in državljanov tako v pravno državo kot v zakonodajno in izvršno vejo politične oblasti. Predlagane rešitve so v sozvočju z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije, v smeri da država največjo pozornost posveti krepitvi integritete v javnem sektorju, torej zagotovi strožje vstopne pogoje, da bi funkcionarji – politiki, svojo funkcijo opravljali profesionalno, z vso svojo integriteto. Predlagane rešitve gredo v smer strožjih standardov v politiki in dviga politične kulture.

Posebno pozornost kaže nameniti razlogom, ki bi narekovali morebiten poseg v aktivno in pasivno volilno pravico. V primeru takšnega interesa se sme predpisati natančne pogoje oziroma razloge za omejevanje splošne volilne pravice, jasno in določno, po postopku, ki ga določa Ustava Republike Slovenije (četrti odstavek 80. člena). Predpisan mora biti tudi postopek za odvzem volilne pravice, v katerem mora biti zagotovljeno sodno varstvo.

Ustavno sodišče v svoji odločbi št. U-I-346/02 z dne 10.7.2003 poudarja, da se drugi odstavek 82. člena Ustave nanaša na pasivno volilno pravico za izvolitev v Državni zbor (podobne določbe Ustava nima za izvolitev v Državni svet, za izvolitev predsednika države niti za izvolitev v organe lokalnih skupnosti). Na podlagi te ustavne določbe lahko zakonodajalec določi, katere osebe ne smejo biti izvoljene za poslance Državnega zbora. Ustava torej dovoljuje omejevanje pasivne volilne pravice za volitve poslancev Državnega zbora. Zakonodajalec lahko določi omejitve pasivne volilne pravice primerne za demokratične družbe. V takih primerih se presoja dopustnost po načelu sorazmernosti.

Državni svet opozarja na ustavno načelo sorazmernosti. To načelo je v zadnjem času vsebovano tudi v številnih odločitvah, ko ne gre le za vprašanje posega države v človekove pravice ali temeljne svoboščine, temveč za vprašanja razmerij med posameznimi pravicami in ustavno varovanimi interesi. Po mnenju predlagatelja pravnomočna obtožnica zaradi suma storitve drugih kaznivih dejanj, kljub nedvoumni domnevi nedolžnosti, predstavlja sorazmerno visoko stopnjo presoje utemeljenosti očitane kaznivega dajanja in to ne le s strani policije in tožilstva, ampak tudi sodišča, zaradi česar posameznik ne bi mogel kandidirati na funkcionarski položaj.

Morebitna uvedba pogoja, da zoper kandidata ni vložena pravnomočna obtožnica za kazniva dejanja, lahko vnese na lokalni ravni veliko nestrpnosti in bi lahko še poslabšala zaostrene krizne razmere. Zato kaže predlagane rešitve ponovno pretehtati tudi v smeri, da se onemogoči morebitne zlorabe. Na drugi strani pa kaže nameniti pozornost morebitnim primerom iz prakse, ko se v dolgotrajnem postopku dokaže nedolžnost in se je zgodila krivica. Ob tem gre opozoriti na upravičenost do odškodnin, kar vpliva na proračun.

Državni svet opozarja, da z vidika strogega načela sorazmernosti naknadno dokončno presojo opravi najvišji ustavni organ za varstvo ustavnosti in zakonitosti ter varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin – Ustavno sodišče Republike Slovenije.

Predlagane rešitve izenačujejo pogoje za nastop funkcije predsednika republike, predsednika vlade, ministrov, državnih sekretarjev, županov in občinskih svetnikov. Za vse

naštete funkcionarje predlogi sprememb zakonov določajo iste vstopne pogoje, zato bi konsistentnost predlaganih rešitev kazalo predvideti tudi za državne svetnike. Kljub namenu, da bi se to uresničilo, saj je bil skupaj z ostalimi prej navedenimi zakoni v zakonodajno proceduro vložen tudi Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Državnem svetu, EPA 979-VI, je Državni zbor v prvi obravnavi na 11. seji Državnega zbora 8. marca 2013 odločil, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, s čimer se je zakonodajni postopek v zvezi s tem predlogom zakona končal. Funkcija državnih svetnikov in svetnic tako ostaja izvzeta iz predlaganih rešitev.

Državni svet podpira namero predlagatelja, da v nadaljevanju zakonodajnega postopka predlagane rešitve Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v Državni zbor izboljša. Državni svet predlaga, da se v nadaljevanju obravnave predlog zakona z amandmaji dopolni tako, da ne bo dopuščal dvomov o skladnosti z Ustavo.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za državno ureditev Rajko Fajt.

Predlog mnenja NI BIL SPREJET (31 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 10 jih je glasovalo za, 18 pa jih je bilo proti).

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poslancih – druga obravnava (ZPos-F), EPA 978-VI:

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 20. 3. 2013, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poslancih – druga obravnava (ZPos-F)

Državni svet **ne podpira** predlog zakona.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v Državni zbor, EPA 977-VI, Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poslancih, EPA 978-VI, Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah predsednika republike, EPA 980-VI, urejajo isto družbeno razmerje in so bili vloženi istočasno v zakonodajni postopek. Predlogi zakonov so dobili podporo prve obravnave Državnega zbora na 11. seji, dne 7. marca 2013. Istočasno z zgoraj navedenimi zakoni je bil v zakonodajni postopek vložen tudi Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Državnem svetu EPA 979-VI, ki v Državnem zboru v prvi obravnavi ni dobil zadostne podpore, s čimer se je zakonodajni postopek končal.

Namen predlaganih rešitev je z vidika integritete zaostri pogoje za nastop funkcije poslancev in drugih funkcionarjev ter skupaj s predlaganimi spremembami drugih zakonov te pogoje izenačiti tudi za nastop funkcije predsednika republike, predsednika vlade, ministrov, državnih sekretarjev, županov in občinskih svetnikov. Za vse naštete funkcionarje predlogi sprememb zakonov določajo iste vstopne pogoje.

Državni svet podpira prizadevanja v smeri krepitve pravne države in temeljno zaupanje državljanov in državljanov tako v pravno državo kot v zakonodajno in izvršno vejo politične oblasti. Predlagane rešitve so v sozvočju z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije, v smeri da država največjo pozornost posveti krepitvi integritete v javnem sektorju, torej zagotovi strožje vstopne pogoje, da bi funkcionarji – politiki, svojo funkcijo opravljali profesionalno, z vso svojo integriteto. Predlagane rešitve gredo v smer strožjih standardov v politiki in dviga politične kulture.

Posebno pozornost kaže nameniti razlogom, ki bi narekovali morebiten poseg v aktivno in pasivno volilno pravico. V primeru takšnega interesa se sme predpisati natančne pogoje oziroma razloge za omejevanje splošne volilne pravice, jasno in določno, po postopku, ki ga določa Ustava Republike Slovenije (četrty odstavek 80. člena). Predpisan mora biti tudi postopek za odvzem volilne pravice, v katerem mora biti zagotovljeno sodno varstvo.

Ustavno sodišče v svoji odločbi št. U-I-346/02 z dne 10.7.2003 poudarja, da se drugi odstavek 82. člena Ustave nanaša na pasivno volilno pravico za izvolitev v Državni zbor (podobne določbe Ustava nima za izvolitev v Državni svet, za izvolitev predsednika države niti za izvolitev v organe lokalnih skupnosti). Na podlagi te ustavne določbe lahko zakonodajalec določi, katere osebe ne smejo biti izvoljene za poslance Državnega zbora. Ustava torej dovoljuje omejevanje pasivne volilne pravice za volitve poslancev Državnega zbora. Zakonodajalec lahko določi omejitve pasivne volilne pravice primerne za demokratične družbe. V takih primerih se presoja dopustnost po načelu sorazmernosti.

Državni svet opozarja na ustavno načelo sorazmernosti. To načelo je v zadnjem času vsebovano tudi v številnih odločitvah, ko ne gre le za vprašanje posega države v človekove pravice ali temeljne svoboščine, temveč za vprašanja razmerij med posameznimi pravicami in ustavno varovanimi interesi. Po mnenju predlagatelja pravnomočna obtožnica zaradi suma storitve drugih kaznivih dejanj, kljub nedvoumni domnevi nedolžnosti, predstavlja sorazmerno visoko stopnjo presoje utemeljenosti očitane kaznivega dajanja in to ne le s strani policije in tožilstva, ampak tudi sodišča, zaradi česar posameznik ne bi mogel kandidirati na funkcionarski položaj.

Morebitna uvedba pogoja, da zoper kandidata ni vložena pravnomočna obtožnica za kazniva dejanja, lahko vnese na lokalni ravni veliko nestrpnosti in bi lahko še poslabšala zaostrene krizne razmere. Zato kaže predlagane rešitve ponovno pretehtati tudi v smeri, da se onemogoči morebitne zlorabe. Na drugi strani pa kaže nameniti pozornost morebitnim primerom iz prakse, ko se v dolgotrajnem postopku dokaže nedolžnost in se je zgodila krivica. Ob tem gre opozoriti na upravičenost do odškodnin, kar vpliva na proračun.

Državni svet opozarja, da z vidika strogega načela sorazmernosti naknadno dokončno presojo opravi najvišji ustavni organ za varstvo ustavnosti in zakonitosti ter varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin – Ustavno sodišče Republike Slovenije.

Predlagane rešitve izenačujejo pogoje za nastop funkcije predsednika republike, predsednika vlade, ministrov, državnih sekretarjev, županov in občinskih svetnikov. Za vse našete funkcionarje predlogi sprememb zakonov določajo iste vstopne pogoje, zato bi konsistentnost predlaganih rešitev kazalo predvideti tudi za državne svetnike. Kljub namenu, da bi se to uresničilo, saj je bil skupaj z ostalimi prej navedenimi zakoni v zakonodajno proceduro vložen tudi Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Državnem svetu, EPA 979-VI, je Državni zbor v prvi obravnavi na 11. seji Državnega zbora 8. marca 2013 odločil, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, s čimer se je zakonodajni postopek v zvezi s tem predlogom zakona končal. Funkcija državnih svetnikov in svetnic tako ostaja izvzeta iz predlaganih rešitev.

Državni svet podpira namero predlagatelja, da v nadaljevanju zakonodajnega postopka predlagane rešitve Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poslancih izboljša. Državni svet predlaga, da se v nadaljevanju obravnave predlog zakona z amandmaji dopolni tako, da ne bo dopuščal dvomov o skladnosti z Ustavo.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za državno ureditev Rajko Fajt.

Predlog mnenja NI BIL SPREJET (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 11 jih je glasovalo za, 17 pa jih je bilo proti).

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah predsednika republike – druga obravnava (ZVPR-A), EPA 980-VI:

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 20. 3. 2013, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah predsednika republike – druga obravnava (ZVPR-A)

Državni svet **ne podpira** predlog zakona.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v Državni zbor, EPA 977-VI, Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poslancih, EPA 978-VI, Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah predsednika republike, EPA 980-VI, urejajo isto družbeno razmerje in so bili vloženi istočasno v zakonodajni postopek. Predlogi zakonov so dobili podporo prve obravnave Državnega zbora na 11. seji, dne 7. marca 2013. Istočasno z zgoraj navedenimi zakoni je bil v zakonodajni postopek vložen tudi Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Državnem svetu EPA 979-VI, ki v Državnem zboru v prvi obravnavi ni dobil zadostne podpore, s čimer se je zakonodajni postopek končal.

Namen predlaganih rešitev je z vidika integritete zaostri pogoje za nastop funkcije poslancev in drugih funkcionarjev ter skupaj s predlaganimi spremembami drugih zakonov te pogoje izenačiti tudi za nastop funkcije predsednika republike, predsednika vlade, ministrov, državnih sekretarjev, županov in občinskih svetnikov. Za vse naštetе funkcionarje predlogi sprememb zakonov določajo iste vstopne pogoje.

Državni svet podpira prizadevanja v smeri krepitve pravne države in temeljno zaupanje državljanov in državljanek tako v pravno državo kot v zakonodajno in izvršno vejo politične oblasti. Predlagane rešitve so v sozvočju z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije, v smeri da država največjo pozornost posveti krepitvi integritete v javnem sektorju, torej zagotovi strožje vstopne pogoje, da bi funkcionarji – politiki, svojo funkcijo opravljali profesionalno, z vso svojo integriteto. Predlagane rešitve gredo v smer strožjih standardov v politiki in dviga politične kulture.

Posebno pozornost kaže nameniti razlogom, ki bi narekovali morebiten poseg v aktivno in pasivno volilno pravico. V primeru takšnega interesa se sme predpisati natančne pogoje oziroma razloge za omejevanje splošne volilne pravice, jasno in določno, po postopku, ki ga določa Ustava Republike Slovenije (četrty odstavek 80. člena). Predpisan mora biti tudi postopek za odvzem volilne pravice, v katerem mora biti zagotovljeno sodno varstvo.

Ustavno sodišče v svoji odločbi št. U-I-346/02 z dne 10.7.2003 poudarja, da se drugi odstavek 82. člena Ustave nanaša na pasivno volilno pravico za izvolitev v Državni zbor (podobne določbe Ustava nima za izvolitev v Državni svet, za izvolitev predsednika države niti za izvolitev v organe lokalnih skupnosti). Na podlagi te ustavne določbe lahko zakonodajalec določi, katere osebe ne smejo biti izvoljene za poslance Državnega zbora. Ustava torej dovoljuje omejevanje pasivne volilne pravice za volitve poslancev Državnega zbora. Zakonodajalec lahko določi omejitve pasivne volilne pravice primerne za demokratične družbe. V takih primerih se presoja dopustnost po načelu sorazmernosti.

Državni svet opozarja na ustavno načelo sorazmernosti. To načelo je v zadnjem času vsebovano tudi v številnih odločitvah, ko ne gre le za vprašanje posega države v človekove pravice ali temeljne svoboščine, temveč za vprašanja razmerij med posameznimi pravicami in ustavno varovanimi interesi. Po mnenju predlagatelja pravnomočna obtožnica zaradi suma storitve drugih kaznivih dejanj, kljub nedvoumni domnevi nedolžnosti, predstavlja sorazmerno visoko stopnjo presoje utemeljenosti očitane kaznivega dajanja in to ne le s strani policije in tožilstva, ampak tudi sodišča, zaradi česar posameznik ne bi mogel kandidirati na funkcionski položaj.

Morebitna uvedba pogoja, da zoper kandidata ni vložena pravnomočna obtožnica za kazniva dejanja, lahko vnese na lokalni ravni veliko nestrpnosti in bi lahko še poslabšala zaostrene krizne razmere. Zato kaže predlagane rešitve ponovno pretehtati tudi v smeri, da se onemogoči morebitne zlorabe. Na drugi strani pa kaže nameniti pozornost morebitnim primerom iz prakse, ko se v dolgotrajnem postopku dokaže nedolžnost in se je zgodila krivica. Ob tem gre opozoriti na upravičenost do odškodnin, kar vpliva na proračun.

Državni svet opozarja, da z vidika strogega načela sorazmernosti naknadno dokončno presojo opravi najvišji ustavni organ za varstvo ustavnosti in zakonitosti ter varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin – Ustavno sodišče Republike Slovenije.

Predlagane rešitve izenačujejo pogoje za nastop funkcije predsednika republike, predsednika vlade, ministrov, državnih sekretarjev, županov in občinskih svetnikov. Za vse naštete funkcionarje predlogi sprememb zakonov določajo iste vstopne pogoje, zato bi konsistentnost predlaganih rešitev kazalo predvideti tudi za državne svetnike. Kljub namenu, da bi se to uresničilo, saj je bil skupaj z ostalimi prej navedenimi zakoni v zakonodajno proceduro vložen tudi Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Državnem svetu, EPA 979-VI, je Državni zbor v prvi obravnavi na 11. seji Državnega zbora 8. marca 2013 odločil, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, s čimer se je zakonodajni postopek v zvezi s tem predlogom zakona končal. Funkcija državnih svetnikov in svetnic tako ostaja izvzeta iz predlaganih rešitev.

Državni svet podpira namero predlagatelja, da v nadaljevanju zakonodajnega postopka predlagane rešitve Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah predsednika republike izboljša. Državni svet predlaga, da se v nadaljevanju obravnave predlog zakona z amandmaji dopolni tako, da ne bo dopuščal dvomov o skladnosti z Ustavo.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za državno ureditev Rajko Fajt.

Predlog mnenja NI BIL SPREJET (30 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 13 jih je glasovalo za, 14 pa jih je bilo proti).

4. točka dnevnega reda:

- **Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v Državni zbor – druga obravnava (ZVDZ-D), EPA 988-VI**

Predlog zakona je objavljen na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu z dne 7.2.2013 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem. Mnenje Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti z dne 1. 3. 2013 so prav tako prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog zakona je obravnavala Komisija za državno ureditev. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop. Predlog mnenja Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop.

Stališče Interesne skupine lokalnih interesov so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Predstavnica Ministrstva za pravosodje in javno upravo Štefka Korade Purg, vodja Sektorja za organizacijo javnega sektorja ter za uslužbenški sistem, je predstavila predloge zakonov.

Poročevalec Komisije za državno ureditev Rajko Fajt je pojasnil stališče komisije.

V razpravi so sodelovali državni svetniki Jernej Verbič, Miloš Pohole in Branko Šumenjak.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 20. 3. 2013, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v Državni zbor – druga obravnava (ZVDZ-D)

Državni svet **podpira** predlog zakona z upoštevanjem pripomb iz razprave.

Vprašanje volilnega sistema je vedno pomembno politično vprašanje. Razprave o volilnem sistemu in prav tako različni pogledi in stališča trajajo vsaj 15 let. V preteklosti sta bila predlagana dva predloga, ki naj bi ustrezneje urejala volitve v Državni zbor. Politične stranke so imele različne poglede na ustreznejše možne rešitve, a ni bilo zadostne podpore za sprejem.

Državni svetniki soglašajo, da z novelo Zakona o volitvah v Državni zbor zahteve 80. člena ustave niso bile v celoti uresničene, saj ni povsem uresničil določbe, po kateri »imajo volivci odločilen vpliv na dodelitev mandatov kandidatom. V proporcionalnem sistemu je najpogostejši način uveljavljanja načela personalizacije volitev – uvedba preferenčnega glasu, s katerim lahko volivci odločijo o tem, kateri kandidat z liste kandidatov naj bo izvoljen. Državni svetniki podpirajo predlog, ki omogoča personalizacijo volitev.

Ureditev volitev z volilnimi okraji, po kateri se v sedanjem sistemu določi vrstni red dodeljevanja mandatov kandidatom na podlagi zaporedja deležev glasov, ki jih je dobila lista v posameznem volilnem okraju, personalizacije ne zagotavlja, saj število glasov, ki jih dobi lista kandidatov, ne pomeni, da kandidat, ki nastopa v posameznem volilnem okraju, tudi osebno uživa takšno podporo kot politična stranka, na listi katere kandidira, ampak je njegov izid odvisen pretežno od podpore, ki jo v tem volilnem okraju uživa lista, na kateri kandidira. Ukinitve volilnih okrajev terja tehten premislek, saj je sedANJI sistem poznan in predvidljiv. Po drugi strani dosedanja praksa kaže na določena odstopanja in možne velike razlike glede števila glasov za izvolitev posameznega kandidata saj ima lahko en glas v posameznem (manjšem) volilnem okraju trikratno večjo težo kot v drugem, glede na okolje oziroma število volivcev. Volilne enote so si namreč med seboj različne. V razpravah o volitvah v Državni zbor se zato zastavljajo vprašanja polarizacije volitev v smeri podeželja, v povezavi z bojznijo po prevladi urbanih okolij. Po drugi strani že sedaj obstajajo problemi regionalne zastopanosti in centralizacije odločanja, saj je moč odločanja v urbanih središčih večja. Vse navedeno kaže upoštevati pri predlaganih spremembah.

Državni svetniki opozarjajo, da je določanje kvorumov pretežno politično vprašanje, pri čemer to število ne sme biti previsoko niti prenizko. Državni svetniki soglašajo z mnenjem predlagatelja, da ni utemeljenih razlogov, da bi se odstotek, določen v Zakon o volitvah v Državni zbor, razlikoval od standarda najmanj 40-odstotne zastopanosti obeh spolov, ki sta ga že postavila Zakon o lokalnih volitvah in Zakon o volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament.

Predlog zakona smiselno spreminja in poenostavlja sistema glasovanja na volitvah poslancev narodnih manjšin, po drugi strani pa bi predlagana rešitev (podpis najmanj dveh odstotkov volilnih upravičencev) pomenila drastičen dvig zahtevanega števila podpisov, ki bi predvsem iz manjših dvojezičnih območij, bistveno otežilo kandidiranje. Zato kaže upoštevati Mnenje Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti, ki predlaga, da se za kandidiranje za poslance narodnih skupnosti, določi podpis najmanj enega odstotka volilnih upravičencev. To bi pomenilo, da bi s podpisi določilo kandidate madžarske narodne skupnosti približno 80 volivcev, kar je še vedno občuten dvig kvoruma glede na sedaj potrebnih 30 podpisov.

Državni svetniki so soglašali s predlagateljem, da predlagane rešitve gredo v pravi smeri, smeri izboljšav. Istočasno pa menijo, da bi kazalo predlagane rešitve še dodatno pretehtati.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za državno ureditev Rajko Fajt.

Predlog mnenja NI BIL SPREJET (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 11 jih je glasovalo za, 18 pa jih je bilo proti).

7. točka dnevnega reda:

- **Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (ZLV-J) - druga obravnava, EPA 981-VI**

Predlog zakona je objavljen na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu z dne 7.2.2013 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem 13.3.2013. Mnenje Vlade in mnenje občin Trzin, Ajdovščina, Krško, Muta in Mestne občine Ljubljana so prav tako prejeli po elektronski pošti s sklicem 13.3.2013. Stališče Združenja občin Slovenije in

Skupnosti občin Slovenije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 15.3.2013.

Predlog zakona je obravnavala Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop. Predlog mnenja Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop.

Predstavnik Ministrstva za pravosodje in javno upravo dr. Roman Lavtar, sekretar, Služba za lokalno samoupravo, je predstavil predlog zakona.

V razpravi sta sodelovala državna svetnika Jernej Verbič in Metod Ropret.

Državni svetnik Boris Popovič je prosil, da se pravno obrazloži glede glasovanja o predlogih mnenj. Prav tako je bil enakega mnenja državni svetnik Igor Antauer.

Predsednik je odredil 10 minutni odmor.

V razpravi so sodelovali: Metod Ropret, Boris Popovič (proceduralno) in mag. Marija Lah.

Na dileme iz razprave je odgovoril dr. Dušan Štrus, vodja službe za pravne in analitične zadeve.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 20. 3. 2013, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (ZLV-J) - druga obravnava

Državni svet **ne podpira** Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev Državnega zbora (prvopodpisani Rihard Braniselj).

Predlog zakona predvideva kot pogoj za kandidiranje na lokalnih volitvah (omejitev pasivne volilne pravice) a) neobstoje pravnomočne obsodbe na nepogojno kazen zapor v trajanju več kot treh mesecev oziroma neobstoje pravnomočne obsodbe na pogojno kazen zapor v trajanju več kot tri mesece zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, b) neobstoje pravnomočne obsodbe zaradi katerega izmed kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva in c) neobstoje pravnomočne obtožnice zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti. V skladu s prehodno določbo bi vsem članom občinskih svetov in županom, ki na dan uveljavitve zakona ne izpolnjujejo novih pogojev, mandat prenehal z dnem uveljavitve zakona.

Državni svet podpira prizadevanja za dvig standardov politične kulture in zaupanja ljudi v pravno državo in javne funkcionarje ter da se onemogoči dostop do javnih funkcij osebam, ki so v kazenskih postopkih, vendar mora biti to storjeno v skladu z Ustavo. Po mnenju Državnega sveta bi kazalo biti pri omejevanju volilne pravice previden, saj lahko neustrezna zakonska dikcija vodi v zlorabe in posledično v slabljenje sistema lokalne samouprave. Državni svet se strinja, da težav, ki izhajajo iz neetičnega in nemoralnega ravnanja

funkcionarjev, ni možno urediti le z ostrejšo zakonodajo, ampak z učinkovitejšim delovanjem sodne veje oblasti.

Iz primerjalnega prikaza ureditev v drugih pravnih sistemih izhaja, da v prikazanih državah sicer poznajo določene omejitve pasivne in aktivne volilne pravice, vendar tako strogih pogojev za kandidiranje ali opravljanje voljene občinske funkcije, ki jih prinaša predlog zakona, ne poznajo nikjer.

Medtem ko predlagatelj kot pogoj za kandidiranje na lokalnih volitvah v 1. členu predloga zakona, ki spreminja 5. člen zakona, določa, da ni bila vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, Ustava v 27. členu določa domnevo nedolžnosti, kar pomeni, da kdor je obdolžen kaznivega ravnanja, velja za nedolžnega, dokler njegova krivda ni ugotovljena s pravnomočno sodbo. Državni svet nasprotuje predlaganemu pogoju neobstoja pravnomočne obtožnice, saj tak predlog izloča ljudi, katerim krivda še ni dokazana, oziroma negira presumpcijo nedolžnosti, ki pa jo lahko obsojenec dokaže šele v sodnem in ne v obtožnem postopku. Državni svet ob tem opozarja na morebitne zlorabe v smislu obtožb posameznika, ki bi želel kandidirati, vendar zaradi predlaganih omejitev ne bi mogel, po izvedenih volitvah pa bi se izkazalo, da so bile obtožbe neupravičene. Tak predlog bi se lahko zlorabljal v politične namene, kar pa zagotovo ni namen tega zakona. Primerneje je, da volivci odločijo, ali je tak človek primeren za opravljanje funkcije. Če je kdo obtožen, je to stvar njegove politične kulture, da presodi, da ne more opravljati javne funkcije in zato odstopi s funkcije oziroma ne kandidira na občinsko voljeno funkcijo.

Državni svet se sicer strinja s predlagano zaostritvijo pogoja neobstoja pravnomočne obsodbe na nepogojno kazen zapora iz šestih na tri mesece oziroma bi lahko v primeru nepogojne kazni določili tudi ničelno toleranco, ne podpira pa širitve na pravnomočno obsodbo na pogojno kazen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Državni svet tudi opozarja, da se v prvem odstavku spremenjenega 5. člena omejuje aktivno in pasivno volilno pravico na lokalnih volitvah z določitvijo pogoja, da kandidatu ni odvzeta poslovna sposobnost, kar pa je Zakon o lokalnih volitvah že določal do leta 2003, a je to določilo Ustavno sodišče z odločbo (Ur. l. RS, št. 73/03) razveljavilo. Leta 2007 je bila zato sprejeta novela Zakona o lokalnih volitvah (ZLV-G; Ur. l. RS, št. 60/07), ki je omejevanje volilne pravice osebam, ki jih je bila odvzeta poslovna sposobnost ali podaljšana roditeljska pravica, vezala na 7. člen Zakona o volitvah v Državni zbor, ki določa, da v vsakem konkretnem primeru sodišče v postopku za odvzem poslovne sposobnosti ali podaljšanja roditeljske pravice posebej odloča o odvzemu pravice voliti in biti voljen.

Prav tako 1. člen predloga zakona, ki spreminja 5. člen veljavnega zakona, ne upošteva zadnje novele Zakona o lokalnih volitvah (ZLV-I, Ur. l. RS, št. 83/12), s katero se je v slovenski pravni red prenesla Direktiva EU, ki ureja uresničevanje volilne pravice in pravice do kandidiranja na lokalnih volitvah državljanom držav članic EU, ki bivajo na ozemlju druge države članice EU. To pomeni, da je predlog zakona v neskladju z evropskim pravnim redom, saj ne določa, da Slovenija državljanom drugih držav članic EU, ki bivajo v naši državi, zagotavlja enake pravice, kot jih imajo naši državljani v drugih državah članicah EU.

Državni svet nadalje opozarja na 5. člen predloga zakona (prehodna določba), po kateri bi sedanjim občinskim svetnikom in županom, ki ne izpolnjujejo pogojev tega zakona, prenehal mandat z uveljavitvijo tega zakona. Državni svet se pridružuje mnenju občin, da se s tako določbo posega v pridobljene pravice in v načelo zaupanja v pravo, saj bi občinskim svetnikom in županom prenehal mandat zaradi pogojev, ki jih zakon v času kandidiranja in izvolitve ni določal.

Ker so župani voljeni po večinskem volilnem sistemu, so volivci tisti, ki odločajo o kandidatih neposredno in je majhna verjetnost, da bi izvolili kandidata s kriminalno preteklostjo, res pa je, da se občinski svetniki v približno v dveh tretjinah občin volijo po proporcionalnem volilnem sistemu, zaradi česar obstaja večja verjetnost izvoljivosti oseb, ki so v kazenskem postopku.

Po mnenju nekaterih državnih svetnikov bi morali aktivno in pasivno volilno pravico čim bolj izenačiti.

Državni svet na pobudo državnega svetnika Draga Ščernjaviča predlaga matičnemu delovnemu telesu Državnega zbora, da ob obravnavi predloga zakona povabi tudi civilnodružbena gibanja, ki so svoje zahteve in predloge glede volitev javno objavila.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Jernej Verbič.

* * *

Pred opravljenim glasovanjem je imel besedo državni svetnik Milan Lukić glede dileme o glasovanju k predlogu mnenj.

Predsednik je odredil 5 minutni odmor.

Predsednik je pozval dr. Dušana Štrusa, vodjo Službe za pravne in analitične zadeve, da ponovno pojasni glasovanje k razširitveni točki (14. točki), kjer so se sprejemali amandmaji. Besedo je imel dr. Dušan Štrus.

Besedo je imel Peter Vrisk Branko Šumenjak, Miloš Pohole, Igor Antauer, Alojz Kovšca, Branko Šumenjak in dr. Janvit Golob.

* * *

Po končani razpravi je predsednik dal na glasovanje Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (ZLV-J) - druga obravnava.

Predlog mnenja je bil sprejet (27 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 26 jih je glasovalo za, 1 pa je bil proti).

8. in 9. točka dnevnega reda:

Glede na vsebinsko podobno materijo, ki jo obravnavata predloga zakona, je predsednik predlagal, da se opravi predstavitev in razprava o predlogih zakona skupaj, glasovanje o predlogu mnenj k predlaganima zakonoma bo ločeno.

- **Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-S) - druga obravnava, EPA 982-VI**

Predlog zakona je objavljen na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu z dne 7.2.2013 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem. Mnenje Vlade in mnenje Občine Ajdovščina so prav tako prejeli po elektronski pošti s sklicem. Stališče Združenja občin Slovenije in Skupnosti občin Slovenije so prav tako prejeli po elektronski pošti 15.3.2013.

- **Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-T) - druga obravnava, EPA 987-VI**

Predlog zakona je objavljen na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu z dne 7.2.2013 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem 13.3.2013. Mnenje Vlade in mnenje Občine Ajdovščina so prav tako prejeli po elektronski pošti s sklicem. Stališče Združenja občin Slovenije in Skupnosti občin Slovenije so prav tako prejeli po elektronski pošti 15.3.2013.

Predloga zakona je obravnavala Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Poročili komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop. Predloga mnenj Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop.

Predstavniki Ministrstva za pravosodje in javno upravo dr. Roman Lavtar, sekretar, Služba za lokalno samoupravo, je predstavil predlog zakona.

Poročevalec Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Jernej Verbič je pojasnil stališče komisije.

V razpravi je sodeloval Miro Kozelj.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-S) - druga obravnava, EPA 982-VI:

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 20. 3. 2013, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-S) - druga obravnava

Državni svet **podpira** Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev Državnega zbora (prvopodpisani Rihard Braniselj).

Cilj predloga zakona je zaostritev pogojev za predčasno prenehanje mandata občinskih funkcionarjev ter opredelitev pravne podlage za uresničevanje nadzora občanov nad delom župana oziroma za odpoklic župana. Osnovna ideja je, da nezadovoljni volivci z isto večino, kot so župana izvolili, lahko odpokličejo in izvolijo drugega župana. V skladu s predlogom zakona se postopek za odpoklic župana začne s predložitvijo pobude volivca občinskemu svetu, skupaj z overjenimi podpisi 2% volilnih opravičencev v občini, ki so glasovali v prvem krogu na zadnjih rednih volitvah za župana, vendar ne manj kot 15 volivcev in ne več kot 2500 volivcev. Pobude ne bi bilo možno vložiti prej kot leto dni po županskih volitvah. Če pobudnik zbere dovolj podpisov, se nadaljnji postopki izvajajo na podlagi določb tega zakona o naknadnem referendumu o občinskem splošnem aktu. Pobudnik bi moral za razpis referenduma v 35-dnevem roku zbrati podpise ustreznega števila občanov, odvisno od velikosti občine (najmanj 30% volivcev v občini do 5 tisoč prebivalcev; 25% v občini do 20 tisoč prebivalcev; 20% v občini do 50 tisoč prebivalcev; 15% v občini do 100 tisoč prebivalcev in 10% v občini nad 100 tisoč prebivalcev). Odločitev volivcev bi bila veljavna, če bi zanjo glasovala večina volivcev, ki so glasovali. Če je župan odpoklican, mu z dnem

prejema poročila občinske volilne komisije predčasno preneha mandat in ne more kandidirati na nadomestnih volitvah za župana. Z dnem predčasnega prenehanja mandata župana preneha funkcija tudi podžupanu oziroma podžupanom, funkcijo župana pa opravlja najstarejši član občinskega sveta.

Državni svet podpira zakonsko ureditev odpoklica župana z referendumom kot institutom, ki temelji na odgovornosti lokalnih funkcionarjev volivcem, vendar se pridružuje stališču obeh reprezentativnih združenj občin, da je treba določiti ostrejšje pogoje za začetek postopka in za samo veljavnost referenduma, s čimer zagotovimo na eni strani večjo kredibilnost referenduma in na drugi strani stabilnost sistema lokalne samouprave ter preprečimo morebitne zlorabe v politične namene. Državni svet se strinja z Združenjem občin Slovenije in Skupnostjo občin Slovenije, da morebitne zlorabe lahko preprečimo z ustreznim odstotkom volivcev, ki dajo pobudo za odpoklic, ustreznim odstotkom volivcev, ki lahko zahtevajo razpis referenduma ter primernim kvorumom udeležbe na referendumu.

Državni svet podpira predlog Združenja občin Slovenije in Skupnosti občin Slovenije, da bi zakon uredil istočasni odpoklic župana in občinskega sveta. Velika večina občinske politike je v občinskem svetu in zato bi v primeru odpoklica obeh občinskih organov preprečili morebitne zlorabe, ko skuša en del občinske politike manipulirati z drugim delom. Na ta način bi zagotovili večje ravnotežje, poleg tega bi imele pobude manjšo politično konotacijo oziroma bi pobude za odpoklic uspele v primeru večjega nezadovoljstva volivk in volivcev. Državni svet opozarja, da moramo biti pri določanju pogojev za odpoklic previdni, saj se nam lahko zgodi, da se bomo v prihodnje soočili s pomanjkanjem kandidatov za občinske funkcije, ker se nihče ne bo želel izpostavljati in opravljati te funkcije ob vedenju, da je lahko na dokaj enostaven način odpoklican.

Ob upoštevanju stroškov izvedbe referenduma, dolgotrajnosti postopka od vložitve pobude do izvedbe referenduma (nekaj mesecev) in posledično negotovem vmesnem obdobju, bi bilo treba določiti ustrezno število podpisov za vložitev pobude za vložitev zahteve za razpis referenduma, da se izognemo situacijam, ko bi hitro zbrali ustrezno število podpisov in izvedli referendum, ki pa ne bi uspel. Državni svet tudi opozarja, da ni jasno, kolikokrat v mandatu je možno razpisati referendum, poleg tega ne bi smeli dopustiti, da bi zakon omogočil izvajanje pritiska nad občinskimi organi z vsakodnevnimi grožnjami po referendumu.

Državni svet opozarja, da predlagatelj ni obrazložil, zakaj se je odločil v primeru odstopa funkcionarja (zadnja alineja spremenjenega 37. a člena) predlagati rešitev, ki se je v praksi zaradi zlorab izkazala za pomanjkljivo in je bila zato leta 2009 spremenjena tako, da odstop funkcionarja ni bil več vezan na ugotovitev občinskega sveta, ampak občinskemu svetniku preneha mandat z dnem, ko poda odstopno izjavo županu oziroma županu, ko o svojem odstopu pisno obvesti občinski svet in občinsko volilno komisijo. Državni svet zato predlaga, da v nadaljnji obravnavi predloga zakona vsebina tretjega in četrtega odstavka veljavnega 37. a člena Zakona o lokalni samoupravi ustrezno vnese v 1. člen predloga zakona.

Ob obravnavi tega predloga zakona Državni svet daje v primeru priprave novele Zakona o lokalni samoupravi v razmislek predlog o podaljšanju mandata župana (npr. na 6 let) ter o morebitni omejitvi na dva mandata.

Državni svet podpira konkretne pripombe Združenja občin Slovenije in Skupnosti občin Slovenije in predlaga matičnemu odboru Državnega zbora, da jih v nadaljnji obravnavi preuči in povzame kot svoje:

K 1. členu:

V spremenjenem 37. a členu se črtata tretja in peta alineja.

Obrazložitev:

Državni svet nasprotuje predlogu da bi voljenemu občinskemu funkcionarju zaradi pravnomočne obtožbe prenehal mandat, saj je to v nasprotju z 27. členom Ustave. Državni svet se tudi strinja s stališčem Skupnosti občin Slovenije in Združenja občin Slovenije, ki nasprotujeta predlagani rešitvi, da bi mandat prenehal občinskemu funkcionarju zaradi pravnomočne sodbe zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, saj gre v teh primerih lahko za nenamerne napake ali neprevidnosti odgovorne osebe, kar pa ne more biti razlog za predčasno prenehanje mandata.

K 2. členu:

1. V prvem odstavku novega 48. a člena se na koncu črta pika in doda besedilo »ter najmanj eno leto pred rednimi lokalnimi volitvami.«

Obrazložitev:

Možnost izvedbe referenduma za odpoklic je treba časovno še bolj omejiti, saj bodo v nasprotnem primeru občinski funkcionarji praktično cel mandat pod pritiski groženj po vložitvi zahteve za razpis referenduma.

2. Tretji odstavek novega 48. a člena se spremeni tako, da se glasi:

»Pobudo volivcev za vložitev zahteve za razpis referenduma o odpoklicu župana lahko pri občinskem svetu vloži vsak volivec, mora pa biti podprta z overjenimi podpisi najmanj 5 odstotkov volivcev v občini, vendar ne manj kot 30 volivcev in ne več kot 5000 volivcev, na seznamu, ki mora ob vsakem osebnem podpisu vsebovati ime in priimek, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča podpisnika«.

Obrazložitev:

V izogib zlorabam je treba vstopne pogoje zaostri, saj je 2% podpisov volivcev možno hitro zbrati, še posebej v manjših okoljih. V vsakem primeru mora biti pobuda podprta z overjenimi podpisi.

3. Osmi odstavek novega 48. a člena se spremeni tako, da se glasi:

»Župan se odpokliče, če na referendumu za odpoklic glasuje večina volivcev, ki so glasovali, in če se je referendumu udeležilo najmanj 90 odstotkov volivcev, ki so se udeležili volitev, na katerih je bil župan izvoljen.«

Obrazložitev:

Po predlogu zakona bi bil odpoklic veljaven oziroma uspešen, če je zanjo glasovala večina volivcev, ki so glasovali. To bi pomenilo, da bi lahko odpoklicalo župana manj volivcev kot ga je izvolilo, kar pa se ne bi smelo dopustiti. Zato se v zvezi z veljavnostjo odločitve volivcev na referendumu Državni svet strinja z obema reprezentativnima združenjema občin za dvig kvoruma na delež volivcev, ki je funkcionarja izvolilo, oziroma podpira rešitev iz Predloga zakona (ZLS-T), ki jo je predložila skupina poslank in poslancev Državnega zbora s prvopodpisanim Janijem Möderndorferjem.

4. Deveti in deseti odstavek se nadomestita z naslednjim besedilom:

»Če je na podlagi ugotovitve občinske volilne komisija odpoklic veljaven, začne občinska volilna komisija takoj s postopki za predčasne volitve«

Obrazložitev:

Predlaga se črtanje določila, da odpoklican župan ne more kandidirati na nadomestnih volitvah. Državni svet meni, da omejevanje kandidiranja odpoklicanemu funkcionarju na

nadomestnih volitvah nima ustavne podlage, poleg tega naj volivci odločijo, ali bodo odpoklicanemu funkcionarju dali podporo ali ne. Predlaga se tudi črtanje določbe, da istočasno s prenehanjem mandata župana preneha mandat podžupanu ter da imenuje občinski svet občinskega svetnika, ki do izvolitve novega župana začasno opravlja funkcijo župana. Državni svet ne vidi razloga, da bi zaradi odpoklica župana istočasno prenehala funkcija tudi podžupanu.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Jernej Verbič.

Predlog mnenja je bil sprejet (23 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 10 jih je glasovalo za, 9 pa jih je bilo proti).

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-T) - druga obravnava, EPA 987-VI:

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 20. 3. 2013, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-T) - druga obravnava

Državni svet **ne podpira** Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev Državnega zbora (prvopodpisani Jani Möderndorfer), ker ocenjuje, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-S), ki ureja podobno materijo in ga je predložila skupina poslank in poslancev Državnega zbora s prvopodpisanim Rihardom Branisljem, primernejši za nadaljnjo obravnavo.

S predlogom zakona se želi urediti situacijo, da se na podlagi ljudske iniciative občankam in občanom omogoči, da še pred iztekom mandata na referendumu preverijo, ali župan občine še uživa podporo večine volivk in volivcev. Pod enakimi pogoji, ki veljajo za sklic občinskega referenduma, se po predlogu zakona začnejo zbirati podpisi za razpis referenduma o odpoklicu župana. V primeru zadostnega števila podpisov, to je pet odstotkov volivcev v občini, se referendum razpiše. Odpoklic župana uspe, če zanj glasuje več kot polovica tistih, ki so glasovali, pri čemer mora volilna udeležba doseči vsaj 90% volilne udeležbe na volitvah, na katerih je bil župan izvoljen.

Državni svet glede na sedanje družbene okoliščine podpira zakonsko ureditev odpoklica župana na pobudo civilne iniciative, če oceni, da župan s svojim delom oziroma nezakonitim ravnanjem škoduje občini.

Državni svet se strinja z vsebino tretjega odstavka novega 48. a člena, ki se nanaša na veljavnost referenduma, in zato predlaga, da se to določilo vključi v predlog zakona skupine poslank in poslancev Državnega zbora s prvopodpisanim Rihardom Branisljem (EPA 982-VI).

Glede na to, da nekateri sedanjo gospodarsko in politično krizo povezujejo tudi z nekaterimi primeri neetičnega in nezakonitega ravnanja funkcionarjev na lokalni ravni, Državni svet poudarja, da župani niso povzročili sedanje krize, ki pa jo lahko še poglobimo z neustreznimi zakonskimi določili (brez omejitev), saj so občine ene redkih, ki v sedanji težki situaciji izvajajo investicije. V kolikor bomo dopustili, da bodo župani pod vsakodnevnimi pritiski zaradi groženj po odpoklicu cel mandat, se bodo večino časa ukvarjali le s tem, še posebej v času po vložitvi pobude, in ne z razvojnimi projekti.

Državni svet se strinja s stališčem Vlade, da določila Zakona o lokalni samoupravi, ki se nanašajo na referendum, ni mogoče smiselno uporabljati za odpoklic župana in da predlog zakona ne ureja vrste vprašanj, ki jih je treba urediti. Med drugim niso določeni pogoji, pod katerimi lahko pobudniki, ki jih predlog zakona tudi ne določa, vložijo zahtevo za referendum. Državni svet poudarja, da v kolikor so pogoji za razpis referenduma in njegovo veljavnost postavljeni prenizko, potem je možno župana zaradi političnih in drugačnih razlogov hitro odpoklicati. Poleg tega lahko tak način urejanja odpoklica vpliva na »neodgovorno« odločanje ljudi na volitvah, saj se zavedajo, da ga lahko na enostaven način odpokličejo.

Ob obravnavi tega predloga zakona je bilo izraženo prepričanje, da bi morali razmisliti o ureditvi večinskega volilnega sistema za vse funkcionarje in če želimo voljo ljudstva, bi kazalo razmisliti tudi o določitvi obvezne volilne udeležbe, s čimer dobimo verodostojen rezultat volitev. Glede na izvedbo volitev na lokalni in državni ravni v preteklem obdobju, se postavlja vprašanje, zakaj je volilna udeležba čedalje nižja, hkrati pa volivci vedno bolj javno izražajo zahteve po večji participaciji pri upravljanju javnih zadev.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Jernej Verbič.

Predlog mnenja je bil sprejet (25 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 17 jih je glasovalo za, 3 pa so bili proti).

10. točka dnevnega reda:

- **Uresničevanje Zakona o dopolnitvi Zakona o funkcionarjih v državnih organih (ZFDO-F)**

Predlog sklepa je obravnaval kolegij Državnega sveta in Mandatno-imunitetna komisija in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop.

Poročilo Mandatno-imunitetne komisije z amandmajema so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop.

Stališče Interesne skupine negospodarskih dejavnosti so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Obrazložitev je podal sekretar Državnega sveta Marjan Maučec, mag. posl.ved.

V razpravi so sodelovali: Drago Ščernjavič, Peter Vrisk, dr. Milan Medved, Cvetko Zupančič, Rajko Fajt.

Predsednik je predlagal, da se ustanovi komisija, ki bi bila sestavljena iz vsakega člana interesne skupine in bi razpravljala o raznih odprtih vprašanjih.

V razpravi sta sodelovala mag. Marija Lah in Peter Vrisk.

Po končani razpravi je predsednik predlagal, da se sestane razširjen kolegij in v roku enega meseca opravi razpravo in se pridobi mnenje Službe Državnega sveta za pravne in analitične zadeve o vseh nejasnostih.

Predlagan predlog je bil sprejet (24 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 25 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

Predsednik je dal na glasovanje 1. amandma Mandatno-imunitetne komisije k 4. odstavku 8. člena:

A M A N D M A:

K 4. odstavku 8. člena:

V četrtem odstavku 8. člena se črta besedilo »in ob koncu«.

Predlagan amandma je bil sprejet (23 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 22 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

Predsednik je dal na glasovanje 2. amandma Mandatno-imunitetne komisije k 5. odstavku 8. člena

A M A N D M A:

K 5. odstavku 8. člena:

Črta se peti odstavek 8. člena.

Predlagan amandma je bil sprejet (23 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 23 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa skupaj s sprejetima amandmajema:

Na podlagi tretjega odstavka 13. a člena Zakona o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list RS, št. 30/90, 18/91, 22/91, 2/91-I, 4/93, 13/93 – ZNOIP, 18/94 – ZRPJZ, 109/12 in 21/13) in 67. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) je Državni svet Republike Slovenije na 5. seji, dne 20. 3. 2013, sprejel naslednji

Sklep o pogojih za izplačevanje plačil za opravljanje funkcije podpredsednika in člana Državnega sveta Republike Slovenije

1. člen

Podpredsedniku in članu Državnega sveta se za nepoklicno opravljanje funkcije v Državnem svetu Republike Slovenije (v nadaljevanju: Državni svet) prizna plačilo za opravljeno delo v Državnem svetu.

Delo podpredsednika in člana Državnega sveta obsega pripravo, udeležbo in aktivno sodelovanje na seji Državnega sveta, njegovih komisij ali interesnih skupin.

Podpredsednik in član Državnega sveta ima pravico in dolžnost, da se udeležuje sej Državnega sveta, njegovih komisij in interesnih skupin, katerih član je, pravico da predlaga obravnavo vprašanj, da daje pobude ter da ima stike z volilno bazo in civilno družbo. Pravico ima, da vloži pobudo za podajo mnenja o zadevah iz pristojnosti Državnega zbora, pobudo za sprejem odločilnega veta, zahteve za razpis referendum, zahteve za parlamentarno preiskavo, zahteve za začetek postopka pred ustavnim sodiščem o ustavnosti in zakonitosti akta ter pobudo za sprejem poslovnika in drugih aktov Državnega sveta.

2. člen

Podpredsedniku in članu Državnega sveta pripada plačilo v bruto znesku glede na funkcijo, ki jo opravlja in le v primeru udeležbe na seji.

3. člen

Za delo na seji Državnega sveta ima podpredsednik ali član Državnega sveta pravico do plačila glede na funkcijo:

- podpredsednik Državnega sveta v višini 221,42 EUR,
- član Državnega sveta v višini 184,52 EUR.

4. člen

Za delo na seji komisije Državnega sveta ima podpredsednik ali član Državnega sveta pravico do plačila glede na funkcijo:

- predsednik komisije Državnega sveta v višini 134,25 EUR,
- podpredsednik komisije Državnega sveta v višini 123,25 EUR,
- član komisije v višini 112,04 EUR.

Če se podpredsednik ali član Državnega sveta udeleži seje komisije Državnega sveta, katere ni član, kot poročevalec ali predlagatelj akta, ima pravico do plačila v višini 112,04 EUR.

5. člen

Za delo na seji interesne skupine Državnega sveta ima podpredsednik ali član Državnega sveta pravico do plačila glede na funkcijo:

- vodja interesne skupine Državnega sveta v višini 134,45 EUR,
- član interesne skupine v višini 112,04 EUR.

6. člen

Za delo na sejah kolegija predsednika Državnega sveta ima podpredsednik ali član Državnega sveta pravico do plačila v višini 112,04 EUR.

7. člen

Za vodenje posveta, ki ga organizira Državni svet, je podpredsednik ali član Državnega sveta upravičen do plačila v višini 134,45 EUR.

8. člen

Za korespondenčno sejo Državnega sveta, njegove komisije ali interesne skupine se plačilo ne obračuna.

Podpredsednik in član Državnega sveta je upravičen le do enega plačila za udeležbo na seji, v primeru, da je v istem dnevu izvedenih več (rednih ali izrednih) sej istih komisij Državnega sveta, interesnih skupin Državnega sveta ali delovnih teles Državnega zbora.

Podpredsednik ali član Državnega sveta ni upravičen do plačila v primeru, da so seje komisij Državnega sveta ali interesnih skupin Državnega sveta sklicane med sejo Državnega sveta in če komisije ali interesne skupine na njih ponovno obravnavajo vsebinsko iste zadeve, ki so jih obravnavale že na eni od prejšnjih sej.

Podpredsednik in član Državnega sveta mora na vseh sejah prisotnost potrditi s podpisom ob začetku seje.

9. člen

Za članstvo v delovnih telesih Državnega zbora in medparlamentarnih organizacijah ter v primerih, ko je član Državnega sveta poročevalec v Državnem zboru oziroma na njegovih delovnih telesih, je podpredsednik ali član Državnega sveta upravičen do plačila za udeležbo v višini 134,45 EUR.

10. člen

Za aktivno sodelovanje v Medparlamentarni konferenci nacionalnih delovnih teles, pristojnih za zadeve Evropske Unije (COSAC) in Medparlamentarni konferenci o skupni zunanji in varnostni oz. varnostni in obrambni politiki (SZVP/SVOP), je podpredsednik ali član Državnega sveta kot vodja delegacije upravičen do plačila v višini 134,45 EUR.

11. člen

Za udeležbo na sejah organov ali delovnih teles, v katere je imenovan s strani Državnega sveta, je podpredsednik ali član Državnega sveta upravičen do plačila v višini 134,45 EUR.

Končni določbi

12. člen

Z uveljavitvijo tega sklepa preneha veljati Sklep št. 111-01/12-10/1 z dne 19. 12. 2012, ki ga je Državni svet sprejel na 2. seji 19. 12. 2012.

Sklep začne veljati z dnem, ko ga sprejme Državni svet Republike Slovenije, uporabljati pa se začne s 1. 4. 2013.

Predlog sklepa skupaj s sprejetima amandmajema je bil sprejet (25 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 25 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

11. točka dnevnega reda:

- **Obvestilo o začetku kazenskega postopka zoper državnega svetnika Franca Kanglerja (Številka I Kpr 93865/2010 dne 28.2.2013)**

Obvestilo Okrožnega sodišča v Mariboru o začetku kazenskega postopka (Številka I Kpr 93865/2010 dne 28.2.2013) in mnenje Službe Državnega sveta za pravne in analitične zadeve so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem in na klop.

Poročilo Mandatno-imunitetne komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop. Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije se je na 5. seji 20. 3. 2013, seznanil z zahtevo za izdajo dovoljenja za nadaljevanje kazenskega postopka zoper člana Državnega sveta Franca Kanglerja, ki jo je v Državni svet poslalo Okrožno sodišče v Mariboru, Preiskovalni oddelek (Številka I Kpr 93865/2010 dne 28. 2. 2013), in na podlagi 60. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) sprejel

s k l o p,

da Državni svet v zvezi z zahtevo za izdajo dovoljenja za nadaljevanje kazenskega postopka zoper člana Državnega sveta Franca Kanglerja, ki jo je v Državni svet poslalo Okrožno sodišče v Mariboru, Preiskovalni oddelek (Številka I Kpr 93865/2010 dne 28. 2. 2013), **o priznanju imunitete ne more odločati**, ker se je kazenski postopek začel že pred potrditvijo mandata Franca Kanglerja in ker za takšno odločitev nima niti zakonske niti poslovniške podlage.

Predlog sklepa je bil sprejet (25 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 25 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

12. točka dnevnega reda:

- **Obvestilo o začetku kazenskega postopka zoper državnega svetnika Franca Kanglerja (Številka I Kpr 35003/2011 dne 28.2.2013)**

Obvestilo Okrožnega sodišča v Mariboru o začetku kazenskega postopka (Številka I Kpr 35003/2011 dne 28.2.2013) in mnenje Službe Državnega sveta za pravne in analitične zadeve so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem 13.3.2013 in na klop.

Poročilo Mandatno-imunitetne komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop. Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije se je na 5. seji 20. 3. 2013, seznanil z zahtevo za izdajo dovoljenja za nadaljevanje kazenskega postopka zoper člana Državnega sveta Franca Kanglerja, ki jo je v Državni svet poslalo Okrožno sodišče v Mariboru, Preiskovalni oddelek

(Številka I Kpr 35003/2011 dne 28. 2. 2013), in na podlagi 60. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) sprejel

s k l e p,

da se državnemu svetniku Francu Kanglerju v zvezi z zahtevo za izdajo dovoljenja za nadaljevanje kazenskega postopka zoper člana Državnega sveta Franca Kanglerja, ki jo je v Državni svet poslalo Okrožno sodišče v Mariboru, Preiskovalni oddelek (Številka I Kpr 35003/2011 dne 28. 2. 2013), **imunitete ne prizna.**

Predlog sklepa je bil sprejet (25 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 24 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

13. točka dnevnega reda:

- **Obvestilo o začetku kazenskega postopka zoper državnega svetnika Franca Kanglerja (Številka I Kpr 35604/2012 dne 13. 3. 2013)* RAZŠIRITEV**

Obvestilo Okrožnega sodišča v Mariboru o začetku kazenskega postopka (Številka I Kpr 35604/2012 dne 13. 3. 2013) in mnenje Službe Državnega sveta za pravne in analitične zadeve so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop.

Poročilo Mandatno-imunitetne komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop. Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 19.3.2013 in na klop.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije se je na 5. seji 20. 3. 2013, seznanil z zahtevo za izdajo dovoljenja za nadaljevanje kazenskega postopka zoper člana Državnega sveta Franca Kanglerja, ki jo je v Državni svet poslalo Okrožno sodišče v Mariboru, Preiskovalni oddelek (Številka I Kpr 35604/2012 dne 13. 3. 2013), in na podlagi 60. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) sprejel

s k l e p,

da se državnemu svetniku Francu Kanglerju v zvezi z zahtevo za izdajo dovoljenja za nadaljevanje kazenskega postopka zoper člana Državnega sveta Franca Kanglerja, ki jo je v Državni svet poslalo Okrožno sodišče v Mariboru, Preiskovalni oddelek (Številka I Kpr 35604/2012 dne 13. 3. 2013), **imunitete ne prizna.**

Predlog sklepa je bil sprejet (25 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 25 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

14. točka dnevnega reda:

- **Obravnava delovnega osnutka predloga ustavnega zakona o spremembah 90., 97. in 99. člena Ustave, EPA620-VI * RAZŠIRITEV**

Po elektronski pošti 14.3.2013 so državne svetnice in svetniki prejeli naslednje dokumente:

- Sklep in stališče Državnega zbora na podlagi 178. člena PoDZ-1-NPB2, dokument št. 001-02/12-16/46, z dne 6.2.2013 je objavljen na spletni strani Državnega zbora
- Delovni osnutek predloga ustavnega zakona o spremembah 90., 97. in 99. člena Ustave Republike Slovenije (UZ90,97,99) z obrazložitvijo, dokument št. (001-02/12-16/64, z dne 6.3.2013 je objavljeno na spletni strani Državnega zbora
- Pritrdilno ločeno mnenje člana Strokovne skupine dr. Cirila Ribičiča, dokument št. 001-02/12-16/65, z dne 6.3.2013 je objavljen na spletni strani Državnega zbora

Dopise zainteresirane javnosti:

- Mreže za neposredno demokracijo z dne 30.1.2013 (št. 001-2/12-16/43)
- Stališče Vilija Kovačiča z dne 30.1.2013 (št., 001-2/12-16/44)
- Pripombe Civilne iniciative za družino in pravice otrok z dne 30.1.2013 (št. 001-02/12-16/45)
- Zahtevo Stranke enakih možnosti Slovenije z dne 18.2.2013 (št. 001-02/12-16/48)

Predlog je obravnavala Komisija za državno ureditev. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 15.3.2013 in na klop. Predlog mnenja Državnega sveta so prejeli po elektronski pošti 15.3.2013 na klop.

Amandma Interesne skupine negospodarskih dejavnosti k predlogu mnenja Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Amandmaja Interesne skupine lokalnih interesov k predlogu mnenja Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Besedo je imela predstavnica predlagateljev predloga za začetek postopka za spremembe Ustave, mag. Katarina Hočevlar, poslanka Državnega zbora.

Poročevalec Komisije za državno ureditev Rajko Fajt je pojasnil stališče komisije.

V razpravi so sodelovali: mag. Peter Požun, mag. Dušan Semolič, Jernej Verbič, Igor Antauer, mag. Marija Lah, Jernej Verbič, Samer Khalil in dr. Zoran Božič.

Predsednik je dal na glasovanje amandma Interesne skupine negospodarskih dejavnosti k prvemu odstavku predloga mnenja:

A M A N D M A:

Prvi odstavek predloga mnenja naj se spremeni tako, da se glasi:

»Državni svet Delovnega osnutka Predloga ustavnega zakona o spremembah 90., 97. in 99. člena Ustave Republike Slovenije (UZ90, 97, 99) **ne podpira.**«

Obrazložitev:

Delovni osnutek Predloga ustavnega zakona o spremembah 90., 97. in 99. člena Ustave Republike Slovenije (UZ90, 97, 99) predvideva črtanje ene izmed pristojnosti Državnega sveta, navedenih v 97. členu Ustave RS, to je možnosti Državnega sveta, da poda zahtevo za razpis referenduma. Iz predloga mnenja Državnega sveta in poročila Komisije za državno

ureditev je razvidno, da se v zvezi s predlaganimi spremembami pravice do zahteve za razpis zakonodajnega referenduma pojavlja precej tehtnih vsebinskih pomislekov.

V skladu z navedenim ter dejstvom, da gre za poseg v pristojnost, ki jo je Državni svet do sedaj uporabljal zelo preudarno, interesna skupina predlaga, da se predloga delovnega osnutka ne podpre.

Predlagan amandma NI BIL SPREJET (34 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 14 jih je glasovalo za, 19 pa jih je bilo proti).

Ker amandma Interesne skupine negospodarskih dejavnosti NI SPREJET, se zato glasuje o amandmajih Interesne skupine lokalnih interesov.

Predsednik je dal na glasovanje amandmaja Interesne skupine lokalnih interesov k predlogu mnenja:

AMANDMAJA

1. V prvem odstavku predloga mnenja Državnega sveta se za besedilom »pripomb iz razprave« doda besedilo »in konkretnih pripomb«

2. Za četrtem odstavkom predloga mnenja Državnega sveta se doda naslednje besedilo, ki se glasi:

»Državni svet predlaga Ustavni komisiji in Državnemu zboru, da v nadaljnji obravnavi povzame naslednje konkretne pripombe:

K 1. členu:

V spremenjenem prvem odstavku 90. člena se za besedilom »najmanj štirideset tisoč volivcev« doda besedilo »in Državni svet«.

K 2. členu

Člen se spremeni tako, da se glasi:

V četrti alineji prvega odstavka 97. člena se beseda »drugega« nadomesti z besedo »prvega«.

K 3. členu

Člen se črta.«

Obrazložitev

Interesna skupina predlaga, da Državni svet ohrani pristojnost vložitve zahteve za razpis referenduma o uveljavitvi zakona.

1. Predlagan amandma JE BIL SPREJET (31 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 29 jih je glasovalo za, 1 pa je bil proti).

2. Predlagan amandma JE BIL SPREJET (33 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 31 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa skupaj s sprejetima amandmajema:

Predlog mnenja skupaj s sprejetima amandmajema je bil sprejet (33 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 28 jih je glasovalo za, 4 pa so bili proti).

PONOVNO GLASOVANJE ZARADI NEJASNOSTI PRI GLASOVANJU:

Predsednik je predlagal, da se ponovno glasuje o 14. točki in dal na glasovanje odločitev državnim svetnicam in svetnikom.

Predlog da se o 14. točki ponovno glasuje je bil sprejet (31 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 27 jih je glasovalo za, 1 pa je bil proti).

Proceduralno Boris Popovič.

Proceduralno mag. Peter Požun, Peter Vrisk, Jernej Verbič in Branko Šumenjak.

Predsednik je dal ponovno na glasovanje amandma Interesne skupine negospodarskih dejavnosti k prvemu odstavku predloga mnenja:

A M A N D M A:

Prvi odstavek predloga mnenja naj se spremeni tako, da se glasi:

»Državni svet Delovnega osnutka Predloga ustavnega zakona o spremembah 90., 97. in 99. člena Ustave Republike Slovenije (UZ90, 97, 99) **ne podpira.**«

Obrazložitev:

Delovni osnutek Predloga ustavnega zakona o spremembah 90., 97. in 99. člena Ustave Republike Slovenije (UZ90, 97, 99) predvideva črtanje ene izmed pristojnosti Državnega sveta, navedenih v 97. členu Ustave RS, to je možnosti Državnega sveta, da poda zahtevo za razpis referenduma. Iz predloga mnenja Državnega sveta in poročila Komisije za državno ureditev je razvidno, da se v zvezi s predlaganimi spremembami pravice do zahteve za razpis zakonodajnega referenduma pojavlja precej tehtnih vsebinskih pomislekov.

V skladu z navedenim ter dejstvom, da gre za poseg v pristojnost, ki jo je Državni svet do sedaj uporabljal zelo preudarno, interesna skupina predlaga, da se predloga delovnega osnutka ne podpre.

Predlagan amandma JE BIL SPREJET (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 28 jih je glasovalo za, 1 pa je bil proti).

Predsednik je dal ponovno na glasovanje predlog mnenja skupaj s sprejetim amandmajem Interesne skupine negospodarskih dejavnosti:

Državni svet Republike Slovenije je na 5. seji 20. 3. 2013, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje

M N E N J E

k Delovnemu osnutku Predloga ustavnega zakona o spremembah 90., 97. in 99. člena Ustave Republike Slovenije (UZ90,97,99)

Državni svet **ne podpira** Delovni osnutek Predloga ustavnega zakona o spremembah 90., 97. in 99. Člena Ustave Republike Slovenije (UZ90,97,99).

Delovni osnutek Predloga ustavnega zakona o spremembah 90., 97. in 99. člena Ustave Republike Slovenije (UZ90, 97, 99) predvideva črtanje ene izmed pristojnosti Državnega sveta, navedenih v 97. členu Ustave RS, to je možnosti Državnega sveta, da poda zahtevo za razpis referenduma. Državni svet temu nasprotuje.

Ustava in na njeni podlagi zakonska ureditev zakonodajnega referenduma posega v razmerje med posredno – predstavniško in neposredno demokracijo, oziroma v način izvrševanja zakonodajne oblasti. Doslej vloženi trije predlogi za spremembo ustave: leta 2001, 2011 in 2012 ugotavljajo, da ureditev zakonodajnega referenduma v 90. členu Ustave ni ustrezna in terja spremembe. Obravnavani predlog vsebuje tri bistvene sklope sprememb in sicer na področju referendumske iniciative, predmeta referendumskega odločanja in legitimnosti referendumske odločitve.

Pristojnost predlaganja referendumskih zahtev bo po predlagani rešitvi omejena, saj določa da »Državni zbor razpiše referendum o uveljavitvi zakona, ki ga je sprejel, le če to zahteva najmanj štirideset tisoč volivcev«. Te možnosti ne bi več imela najmanj tretjina poslancev Državnega zbora in Državni svet. Referendumska iniciativa bo poslej dopuščena samo volivcem. Glede predlagane spremembe subjektov, ki lahko zahtevajo razpis referenduma so državni svetniki v prvi vrsti opozorili na to, da je Državni svet doslej uporabil zahtevo za razpis zakonodajnega referenduma nadvse preudarno, saj je zahteval referendum le dvakrat in sicer v letu 1997 in 2007, a utemeljeno in z uspešnim izidom. To pomeni, da se Državni svet zaveda pomena te pristojnosti in se je pri zahtevi za razpis referenduma ravnal preudarno.

Predlagane spremembe določajo vsebinske omejitve referendumskih zahtev. Referendum ne bo dopusten o zakonih o nujnih ukrepih za zagotovitev obrambe države, varnosti ali odprave posledic naravnih nesreč, o zakonih o davkih, carinah in drugih obveznih dajatvah ter o zakonu, ki se sprejema za izvrševanje državnega proračuna, o zakonih o ratifikaciji mednarodnih pogodb, o zakonih, ki odpravljajo protiustavnost na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali drugo protiustavnost. Izrecna določitev zakonov je bistveno bolj predvidljiva in omejuje možnost arbitrarne presoje nastanka protiustavnih posledic (ki so razlog za ustavnosodno prepoved referenduma).

Opozoriti kaže na primere, ko Državni zbor ob Zakonu o izvrševanju proračuna sprejema več zakonov, za katere ni predvideno, da bi bili izključeni iz referenduma in podobno velja za zakone, ki lahko posredno ali neposredno vplivajo na druge javnofinančne odhodke in poročila. Do težav bi morda lahko prihajalo predvsem na področju zakonov, ki urejajo socialne pravice. Praviloma imajo le-te vse vpliv na proračun. Obstaja pomislek glede morebitne preširoke razlage izključitvenega razloga, ki bi v praksi lahko pomenila prepoved referenduma za večino zakonov, saj ti prevladujoče urejajo tudi javnofinančna vprašanja ali vsaj posredno ali neposredno na njih vplivajo.

Veljavna dikcija četrtega odstavka 90. člena Ustave določa »predlog je na referendumu sprejet, če zanj glasuje večina volivcev, ki so glasovali« in opredeljuje (navadno relativno) večino potrebno za potrditev zakona na referendumu in s tem t.i. potrditveni referendum. Predlog ustavnega zakona predvideva opustitev tega modela in uvedbo t.i. zavrnitvenega referenduma. Sprememba koncepta in konotacije referenduma od t.i. potrditvenega k t.i.

zavrnitvenemu referendumu vzbuja pomisleke in bi kazalo o njem ponovno razmisliti. Ta model ne temelji na volilni udeležbi, temveč na številu tistih, ki odločajo. Predlog določa: »Zakon je na referendumu zavržen, če proti njemu glasuje večina volivcev, ki so veljavno glasovali, pod pogojem, da proti zakonu glasuje četrtnina vseh volivcev«. Določitev kvorumov je pretežno vprašanje politične izbire, pri čemer to število ne sme biti previsoko niti prenizko. Po mnenju državnih svetnikov je predlagani pogoj, »da proti zakonu glasuje četrtnina vseh volivcev« občutno previsok in neuravnotežen. V osnovi bi kazalo razmisliti o postavljanju kvorumov tako pri zahtevah in predlogih civilne iniciative in ugotavljanju izida referendumskih odločitev na eni strani in na drugi strani kvoruma potrebnega za volitve v Državni zbor ter Evropski parlament in volitve v lokalnih skupnostih ter jih morda sistemsko uravnotežiti.

Spremembe referendumske ureditve pomembno zožujejo neposreden vpliv volivcev. Zoževanje referendumskega odločanja ni v sozvočju z zahtevami volivcev, ki terjajo širitev pomena in vpliva neposredne demokracije. S predlaganimi spremembami ustave se omejuje en vidik tega vpliva, in sicer pasivno odklanjanje sprejetih zakonov s strani volivcev (ljudski veto), medtem ko volivci zahtevajo povečanje njihovega aktivnega in ustvarjalnega vpliva na vsebino parlamentarnega odločanja. Državljeni in civilnodružbene skupine javno izražajo pobude po širitvi institucij neposredne demokracije na državni in lokalni ravni. Upoštevanje ustavno načelo demokratičnosti kaže upoštevati tudi le-te, širše razsežnosti ustavne razprave in ponovno pretehtati predlagane rešitve.

V luči določanja referendumske ureditve kaže poudariti, da se v Evropski uniji spodbuja sodelovanje civilne iniciative (Pogodba o Evropski uniji določa, da najmanj milijon državljanov Unije iz večjega števila držav lahko s svojo pobudo pozove Evropsko komisijo k sprejemu ukrepov). Trenutno poteka zbiranje izjav o podpori predlagani evropski državljanski pobudi s katero predlagatelji pozivajo Evropsko komisijo, da predlaga zakonodajo, ki bo izvrševala človekovo pravico do vode in komunalne ureditve, ter bo spodbujala zagotavljanje vode in komunalne ureditve kot osnovne javne storitve za vse.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Mirko Kozelj.

Predlog mnenja skupaj s sprejetim amandmajem je bil sprejet (27 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 26 jih je glasovalo za, 1 pa je bil proti).

- - -

Predsednik je zaključil 5. sejo Državnega sveta Republike Slovenije in se svetnicam in svetnikom ter vabljenim zahvalil za razpravo in sodelovanje.

Marjan Maučec, mag. posl. ved
sekretar

Mitja Bervar
predsednik